

ROMÂNIA BAROUL BUCUREȘTI

*Către Guvernului României
În atenția Domnului Prim-Ministru*

Punctul de vedere al Decanului Baroului București cu privire la proiectul Guvernului României de majorare a plafonului C.A.S.S. pentru veniturile obținute din activități independente, cu referire la situația veniturilor obținute din avocatură

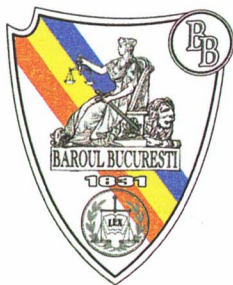
Subsemnatul, Av. Dr. Aurel CIOBANU, Decanul Baroului București, am luat act, cu îngrijorare, de intenția Guvernului României de a majora plafonul pentru calcularea contribuției de asigurări sociale de sănătate (C.A.S.S.) de la 60 la 90 de salarii minime pe economie în ceea ce privește veniturile obținute din activitățile independente. Această propunere, în eventualitatea concretizării sale normative, va crește sarcina fiscală a profesioniștilor activi în cadrul profesiilor liberale, printre care, în mod firesc, se regăsesc și avocații din România.

În pofida înțelegerii situației delicate a finanțelor publice din momentul actual și a luării la cunoștință a necesității diminuării deficitului bugetar, **consider lipsită de oportunitate această propusă măsură de redresare bugetară**, în ceea ce privește profesioniștii liberali, în general, și avocații, în particular, **subsemnatul achiesând la argumentele deja expuse public de către Uniunea Națională a Barourilor din România (U.N.B.R.) prin comunicatul său din data de 19 august 2025¹.**

Astfel, în ceea ce privește profesioniștii în privința cărora este cuvenit să mă pronunț punctual, în speță, avocații, **argumentele U.N.B.R. exprimate prin antemenționatul comunicat își mențin pe deplin, din punctul meu de vedere, actualitatea și pertinenta:**

- din perspectiva fiscalității profesiei, ultimii ani au fost marcați de creșteri succesive și constante ale acesteia: discutând situația plafonului C.A.S.S., este de remarcat că acesta a fost deja ridicat de la 24 la 60 de salarii minime pe economie;

¹ Sursa oficială: <https://www.unbr.ro/unbr-solicita-retragerea-proiectului-de-majorare-a-cass-pentru-profesiile-independente/>

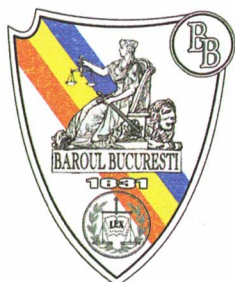
ROMÂNIA

BAROUL BUCUREȘTI

- nici în anii precedenți și nici la momentul de față nu au existat reale și efective consultări ale corpului profesional, dialogul social fiind și rămânând unul prea puțin consistent, aspect fără implicații și consecințe pozitive asupra transparenței decizionale;
- creșterea propusă a plafonului C.A.S.S. este una vădit excesivă și nerezonabilă, aceasta fiind de natură a pune sub un pronunțat semn al întrebării aplicarea principiilor fundamentale ale echității, proporționalității și predictibilității sarcinii fiscale;
- presiunea fiscală asupra avocaților și a celorlalți practicanți ai profesiilor libérale recunoscute în România riscă să devină excesivă prin raportare la categoriile de contribuabili care realizează alte categorii de venituri și în privința cărora plafonarea C.A.S.S. urmează a se menține la un nivel considerabil mai scăzut;
- deopotrivă, deși, în mod evident, ar urma să plătească mai mult, avocații (și ceilalți profesioniști liberali) nu ar urma să beneficieze în viitor și de servicii medicale mai variate sau superioare sub aspect calitativ, diferența achitată neurmând a-și regăsi corespondentul în ceea ce privește serviciile medicale de care acești contribuabili ar putea să beneficieze ulterior ipoteticei intrări în vigoare a măsurii;
- măsura propusă, în eventualitatea materializării sale, ar crea riscul serios al unei noi presiuni asupra politicilor de onorarii ale avocaților, accentuând riscul ca, odată cu creșterea onorariilor solicitate, accesul justițiabililor la serviciile profesionale ale acestora să se realizeze în condiții simțitor mai oneroase - aspect de natură a face, finalmente, simțitor mai dificilă exercitarea dreptului la apărare.

Suplimentar acestor argumente deja aduse de U.N.B.R., mă văd nevoit să punctez următoarele aspecte prin care urmează să chestionez oportunitatea măsurii analizate:

- a) Plafonul actual, cel de 60 de salarii minime pe economie, este favorabil cu preponderență avocaților care obțin rezultate financiare consistente. Aceste rezultate sunt, în profesia noastră, ca regulă, roadele unei munci susținute, ale performanței constante, ale unei reputații îndelung construite și consolidate și ale unor eforturi continue și de lungă durată. Altfel spus, actuala formulă de plafonare, fiind benefică avocaților a căror activitate se circumscrie în siajul mai sus amintitelor repere, încurajează și gratifică tocmai înaltele performanțe profesionale. Or, **modificare defavorabilă a pragului amintit ar transmite, în această logică, tocmai un semnal de descurajare a temeiniciei, a tenacității și a**

ROMÂNIA BAROUL BUCUREȘTI

perseverenței în exercitarea acestei nobile profesii sau, într-o interpretare mai indulgentă, un semnal de indiferență a constructului statal față de încurajarea performanței profesionale.

- b) Deopotrivă, deși acest aspect se manifestă, prin esența sa, de o manieră discretă, **avocații susțin indirect, prin activitatea profesională, reechilibrarea economică și bugetară a României, prin excelență atunci când oferă consultanță și asistență în vederea atragerii și a implementării unor investiții în România, fie acestea autohtone, fie străine.** Practic, atragerea, realizarea, implementarea și valorificarea unei investiții solide în economia românească sunt imposibil de conceput, în actualul context socio-economic complex, concurențial și modern, în lipsa consultanței și a asistenței pe care avocații o acordă investitorilor, fie că vorbim de realizarea unui raport de audit juridic (*due diligence*), de asistarea în procedura specifică de *screening* a investițiilor străine, de obținerea unor autorizații și aprobări sau de prevenirea și soluționarea litigiilor dintre investitori și terțele persoane de drept public sau privat. **La modul cel mai concret, avocații sunt veritabili parteneri direcți ai investitorilor și la fel de importanți parteneri indirecti ai României atunci când în discuție este adusă consolidarea economiei naționale prin aportul adus acesteia prin investiții.** Or, acest parteneriat, fie el și unul indirect, trebuie înțeles de Guvernul României în toată complexitatea sa, recunoscut și validat ca atare: avocații români sunt, indubitabil, actori esențiali într-un sistem economic competitiv atunci când se pune problema de a face acea economie atractivă pentru investiții sau, mai departe, de a păstra pe termen lung în cadrul economiei investițiile deja atrase. Prin urmare, **avocații români își aduc zi de zi, prin munca depusă în beneficiul clienților investitori, contribuția la relansarea economică a României**, motiv pentru care o nouă creștere a presiunii fiscale ar putea fi interpretată ca o trecere cu vederea a acestei esențiale contribuții.
- c) În egală măsură, **avocații au sprijinit și continuă a sprijini direct Statul Român prin asistența și reprezentarea acordate acestuia în cadrul mai multor litigii cu mize strategice pentru stabilitatea bugetară și macroeconomică a țării noastre.** Reprezentanții Statului Român au recunoscut public, în termeni elogioși, importanța muncii acestora pentru apărarea intereselor legitime de stat. Paradoxal, **acești avocați ar fi direct afectați de implementarea noului plafon**, aspect de natură a crea o inechitate atât de vădită încât nici nu ar mai necesita comentarii suplimentare.

ROMÂNIA BAROUL BUCUREȘTI

- d) Nu poate fi trecut cu vederea nici faptul că numeroși avocați români, mulți dintre aceștia membri ai Baroului București, lucrează constant cu străinătatea, oferind consultanță, asistență și reprezentare clienților străini care doresc să participe la viața economică a României în condiții de deplină legalitate. În schimbul muncii lor, **aceștia sunt retribuiți de clienții străini, care fac plăți de onorarii din străinătate în România, avocații aducând astfel avuție în țară**, aspect ale cărui consecințe pozitive pentru economia națională sunt de domeniul evidenței.
- e) Mai mult, aspectelor mai sus li se adaugă un argument ce vizează un aspect subtil și strâns legat de mecanismul formării echilibrului dintre cerere și ofertă în domeniul serviciilor specific avocațiale: înăsprind an de an regimul fiscal aplicabil veniturilor obținute ca urmare a prestării acestor servicii, decidentul sugerează publicului, chiar cu o intenție indirectă, că avocații (și alți profesioniști liberali) obțin, generalizat și constant, venituri foarte însemnate, atât de consistente încât nu ar mai resimți la nivel individual efectele creșterii continue a nivelului contribuțiilor sociale datorate. O astfel de concepție este îndepărtată de realitatea de zi cu zi și creionează un portret inexact al situației economice actuale a avocaturii. Riscul generalizării acestei concepții și al transformării ei într-o prejudecată este considerabil și trebuie înțeles în profunzimea sa: **odată această idee generalizată, publicul va considera justificat să solicite de la avocați oferte de onorarii modice, chiar simbolice, care nu reflectă pregătirea, munca și sacrificiile personale care se impun avocatului pentru a duce cu succes la bun sfârșit mandatele încredințate de justițiabili**. Reformulând, inocularea acestei concepții în rândurile publicului larg îl va determina pe acesta să considere a fi just ca avocații să profeseze aplicând o politică de onorarii vecină carității, aspect care va pune o presiune total nejustificată asupra mecanismului convenirii onorariilor care, ca în cazul oricărei profesii independente active pe o piață liberă, ar trebui să se formeze la intersecția naturală dintre cerere și ofertă și în afara oricăror preconcepții eronate și artificial inoculate.
- f) Nu în ultimul rând, prin implicarea benevolă în diferite proiecte cu impact public major în anii recenti, **avocații români au adus României, fără a fi retribuiți, beneficii cu deosebite implicații și consecințe de ordin social**, un exemplu în acest sens fiind proiectul „Fii avocat în școala ta!” (F.A.S.T.), prin care numeroși avocați voluntari au diseminat noțiuni fundamentale de cultură juridică în școli. Prin urmare, avocații au degrevat Statul Român de suportarea unor costuri care ar fi fost altfel necesare pentru transmiterea unor

ROMÂNIA BAROUL BUCUREȘTI

cunoștințe juridice de bază tinerilor cetățeni, aducând astfel Statului un de netăgăduit beneficiu, chiar și în absența vreunei contraprestații. Acestea fiind spuse, consider că gratitudinea Statului Român ar trebui să își regăsească o cu totul altă formă de manifestare decât creșterea contribuțiilor sociale la care avocații sunt obligați, în condițiile în care, prin proiecte precum cel menționat, avocații și-au afirmat și dovedit pe deplin angajamentul social față de sporirea nivelului cultural al tinerei generații de români.

Toate aceste argumente, care se adaugă afirmațiilor valide ale U.N.B.R., arată cu claritate că există „clauze” ale *contractului social* valabile între Statul Român și avocați, clauze pe care avocații, după cum punctual am arătat, le-au respectat și le respectă cu strictețe și cu eleganța caracteristică profesiei, contribuind, atât direct, cât și indirect, la propășirea materială și spirituală a națiunii noastre, misiunea socială a acestor profesioniști fiind realizată dincolo de orice dubiu. Îndeplinirea cu brio a acestei misiuni sociale, care transcede mandatelor punctuale primite de fiecare avocat în activitatea sa cotidiană de la clienții săi, **denotă tocmai altruismul, patriotismul, implicarea civică și importanța socială ale categoriei noastre socio-profesionale.**

Îmbrățișând tezele mai sus enunțate și dovedite, afirm că menținerea actualei plafonări în privința C.A.S.S., plafonare deja aflată la un nivel foarte ridicat, nu ar constitui un privilegiu oferit avocaților, ci o politică de minimă echitate față de o categorie de profesioniști care sprijină activ politica de atragere a investițiilor, care atrage resurse materiale din străinătate în țară, care s-a implicat direct și voluntar pentru creșterea nivelului general de cultură juridică și care, nu de puține ori, s-a regăsit în prima linie de apărare a intereselor României atunci când acestea au fost aduse în discuție în litigii cu mize uriașe.

Am convingerea că aceste argumente sunt valabile și în cazul altor profesii liberale, contribuția fiecăreia dintre acestea la bunul mers al societății fiind una crucială.

Atât societatea, în ansamblul său, cât și autoritățile publice trebuie să înțeleagă toate aceste valențe și nuanțe, astfel încât eforturile corpului nostru profesional să fie recunoscute și validate social, iar nu descurajate prin luarea unor decizii de natură a afecta negativ, chiar dincolo de limitele echitabilului, nivelul de trai al membrilor acestui corp.

În consecință, față de toate cele mai sus expuse, îmi expun dezacordul față de măsura dezbătută și solicit celor în drept, cu cea mai aleasă considerație, să o reanalizeze în lumina tuturor acestor argumente, cu consecința revenirii asupra măsurii și a neimplementării sale în peisajul normativ.

Cu considerație,
Av. Dr. Aurel CIOBANU
Decanul Baroului București

LM (1 ex.)